DOI: https://doi.org/10.53486/sstc2026.v2.81
CZU: 339.743:327

THE DYNAMICS OF THE EUR/USD EXCHANGE RATE IN AN INTERNATIONAL GEOPOLITICAL CONTEXT AND THE PROSPECTS OF A RETURN TO THE 1:1 PARITY

DINAMICA CURSULUI EUR/USD ÎN CONTEXT GEOPOLITIC INTERNAȚIONAL ȘI PERSPECTIVELE REVENIRII LA PARITATEA 1:1

FLOREA Florentin-Gabriel, student, specialitatea: Managementul Sistemului Bancar
IONIȚĂ (FLOREA) Adela, studentă, specialitatea: Merceologie și Managementul Calității
Universitatea Petrol-Gaze din Ploiești, România,
Ploiești, Bulevardul București 39, www.upg-ploiesti.ro
e-mail autori: florentingabrielflorea@gmail.com
adela.adelaflorea@gmail.com
MARINESCU Sandra-Elena, masterandă, specialitatea: Auditul Entităților Publice și Private
Universitatea Valahia din Târgoviște, România,
Târgoviște, Aleea Sinaia 13, www.valahia.ro
e-mail autor: elena.marinescu.ae@valahia.ro

Abstract: *This paper investigates the dynamics of the EUR/USD exchange rate in the context of increasing international geopolitical tensions and assesses the prospects of a return to the 1:1 parity. In recent years, global financial markets have been exposed to a series of major geopolitical shocks, including the Russia–Ukraine conflict, prolonged economic sanctions, trade tensions between the United States and China, and disruptions in global supply chains. These developments have significantly increased uncertainty and heightened volatility across capital and foreign exchange markets. The EUR/USD exchange rate plays a pivotal role in the international monetary system, reflecting both monetary policy differentials between the Federal Reserve and the European Central Bank and investors' responses to geopolitical risk. Periods of elevated geopolitical stress are often associated with higher exchange rate volatility and renewed discussions regarding parity convergence. The study aims to analyze how major geopolitical events influence the volatility of the EUR/USD exchange rate and alter market expectations. By combining theoretical insights with quantitative analysis of time series data, the research provides evidence on the transmission channels through which geopolitical risk affects currency markets. The findings contribute to a better understanding of exchange rate behavior under heightened global uncertainty and offer relevant implications for investors and policymakers.*
Keywords: EUR/USD exchange rate, geopolitical risk, exchange rate volatility, global financial markets, monetary policy, parity convergence, international finance
JEL CLASSIFICATION: F31; F51; G15

INTRODUCERE

În ultimii ani, economia globală a fost marcată de o intensificare semnificativă a tensiunilor geopolitice, cu efecte profunde asupra funcționării piețelor financiare internaționale. Evenimente precum conflictul ruso-ucrainean, extinderea sancțiunilor economice, deteriorarea relațiilor comerciale dintre Statele Unite și China, precum și perturbările persistente ale lanțurilor globale de aprovizionare au amplificat incertitudinea macroeconomică și au modificat percepția investitorilor asupra riscului. În acest context, piețele de capital și piețele valutare au devenit deosebit de sensibile la șocuri geopolitice, reacționând rapid la schimbările de așteptări privind stabilitatea economică și financiară.

Cursul de schimb EUR/USD ocupă o poziție centrală în arhitectura financiară internațională, fiind considerat un barometru al echilibrului economic global. Evoluția acestuia reflectă atât diferențialele dintre politicile monetare ale Rezervei Federale și ale Băncii Centrale Europene, cât și modul în care investitorii evaluează riscurile geopolitice și macro-financiare. În perioade caracterizate de instabilitate accentuată, volatilitatea cursului EUR/USD tinde să crească semnificativ, iar în analiza financiară revine frecvent în discuție ipoteza unei convergențe către paritatea 1:1.

În acest cadru, scopul lucrării este de a explora relația dintre tensiunile geopolitice internaționale și dinamica cursului de schimb EUR/USD, cu accent pe modul în care șocurile geopolitice influențează volatilitatea valutară și pot modifica traiectoria de echilibru a acestui raport de schimb. Analiza urmărește să ofere o perspectivă integrată asupra mecanismelor prin care geopolitica se transmite către piețele financiare globale.

CONȚINUTUL DE BAZĂ

Literatura de specialitate evidențiază faptul că riscurile geopolitice nu mai pot fi tratate ca factori exogeni marginali, ci reprezintă determinanți fundamentali ai volatilității piețelor financiare și ai cursurilor de schimb. Cercetări recente arată că, într-un sistem financiar globalizat, șocurile geopolitice se transmit rapid între regiuni prin mecanisme de contagiune financiară, amplificând incertitudinea și aversiunea la risc (Ioan-Franc & Pop, 2016). Progresele metodologice, inclusiv utilizarea tehnicilor de Machine Learning, permit identificarea unor tipare complexe de propagare a riscului geopolitic în prețurile activelor, care pot scăpa modelelor econometrice tradiționale (Ortiz, Rodrigo & Saborido, 2025).

Un instrument central în analiza modernă este Geopolitical Risk Index (GPR), dezvoltat de Caldara și Iacoviello (2018), care cuantifică incertitudinea geopolitică pe baza frecvenței termenilor relevanți din presa internațională. Literatura arată că niveluri ridicate ale GPR influențează negativ investițiile și pot avea efecte divergente asupra inflației, în funcție de natura șocului (Caldara et al., 2025). În paralel, studiile FMI și OECD subliniază rolul fricțiunilor de piață și al diferențialelor de politică monetară în amplificarea volatilității valutare.

În acest context, cursul EUR/USD este perceput ca un barometru al echilibrului financiar global, fiind influențat simultan de politica monetară, apetitul pentru risc, dinamica piețelor bursiere și evenimentele geopolitice majore. Creșterea volatilității și episoadele de „flight to safety” explică tendința dolarului de apreciere în perioade de instabilitate accentuată.

Analiza evoluției cursului EUR/USD în perioada 2011–2026 (vezi Figura 1) evidențiază existența unui trend descendent moderat al monedei euro față de dolarul american, într-un context caracterizat de alternanța unor faze de stabilitate relativă cu episoade de volatilitate accentuată determinate de factori macroeconomici globali.

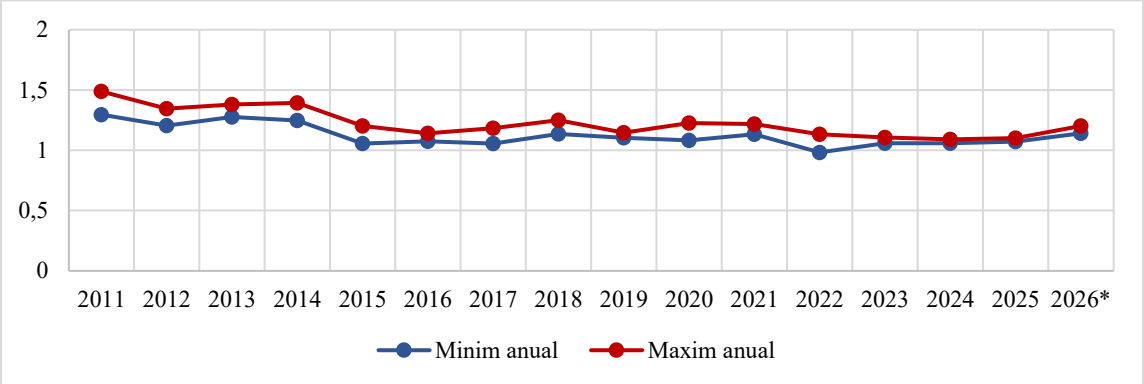

Figura 1. Dinamica valorilor extreme anuale ale cursului EUR/USD în contextul evoluțiilor geopolitice (2011-2026)

Sursa: prelucrare proprie pe baza datelor ECB

Evoluția cursului de schimb EUR/USD în perioada 2011-2026, ilustrată în Figura 1, evidențiază un trend descendent moderat al monedei euro față de dolarul american, întrerupt de episoade de volatilitate asociate unor șocuri macroeconomice și geopolitice majore. În intervalul 2011–2014, cursul s-a menținut la niveluri relativ ridicate, reflectând stabilizarea economiei zonei euro post-criză. Ulterior, începând cu 2015, deprecierea graduală a euro este explicată în principal prin divergențele de politică monetară dintre BCE și Federal Reserve.

Perioada 2015–2019 este caracterizată de o stabilitate relativă, întreruptă abrupt în 2020, odată cu pandemia COVID-19, care a generat o creștere accentuată a volatilității. Intervalul 2020–2022 marchează cele mai pronunțate presiuni de depreciere asupra euro, pe fondul cumulativ al pandemiei, conflictului ruso-ucrainean și crizei energetice, culminând cu minime istorice în 2022. După 2023, cursul intră într-o fază de stabilizare relativă, reflectând adaptarea piețelor la noile condiții geopolitice și monetare. În ansamblu, Figura 1 confirmă sensibilitatea ridicată a EUR/USD la șocuri sistemice și rolul determinant al politicilor monetare și riscului geopolitic.

Rezultatele analizei varianței (ANOVA), prezentate în Tabelul 1, evidențiază semnificația statistică globală a modelului de regresie liniară multiplă estimat pentru explicarea evoluției cursului de schimb EUR/USD în perioada 2011–2026.

Valoarea statisticii F calculate (F = 51,48), asociată unui nivel de semnificație extrem de redus (Significance F ≈ 5,23 × 10^{-24}), indică respingerea ipotezei nule conform căreia coeficienții variabilelor explicative sunt simultan egali cu zero. Prin urmare, rezultatele confirmă faptul că modelul econometric estimat este semnificativ statistic la toate pragurile convenționale de semnificație (1%, 5% și 10%), evidențiind existența unei relații statistice relevante între cursul de schimb EUR/USD și variabilele explicative incluse în analiză.

Tabel 1. Analiza varianței (ANOVA) aferentă modelului de regresie liniară multiplă estimat pentru cursul de schimb EUR/USD

	df	***SS***	***MS***	***F***	***Significance F***
Regression	3	0.962670406	0.32089	51.48483	5.2297E-24
Residual	178	1.109422824	0.006233		
Total	181	2.07209323			

Sursa: prelucrare proprie pe baza modelului de regresie executat În Python

În același timp, valorile sumelor pătratelor explicate și reziduale confirmă capacitatea modelului de a surprinde o parte semnificativă a variației variabilei dependente, ceea ce susține validitatea specificației econometrice utilizate. Structura gradelor de libertate asociate regresiei reflectă includerea celor trei variabile explicative relevante: riscul geopolitic global (GPR), volatilitatea piețelor financiare internaționale (VIX) și diferențialul ratelor dobânzilor dintre Federal Reserve și Banca Centrală Europeană (IR), care contribuie în mod semnificativ la explicarea variației cursului analizat.

În ansamblu, rezultatele testului ANOVA confirmă robustețea statistică a modelului estimat și susțin utilizarea acestuia în analiza relațiilor dintre riscul geopolitic, condițiile financiare internaționale și dinamica cursului de schimb EUR/USD.

Diferențialul ratelor dobânzilor dintre Federal Reserve și Banca Centrală Europeană reprezintă determinantul dominant al evoluției cursului analizat, coeficientul estimat fiind negativ și puternic semnificativ statistic ($p < 0,01$). Rezultatele arată că majorarea cu un punct procentual a diferențialului de dobândă în favoarea economiei americane conduce, în medie, la reducerea cursului EUR/USD cu aproximativ 0,073 unități, evidențiind sensibilitatea ridicată a cursului de schimb la modificările condițiilor monetare relative dintre cele două economii.

În ansamblu, rezultatele confirmă ipoteza conform căreia evoluția cursului EUR/USD este influențată simultan de factori geopolitici, financiari și monetari, diferențialul ratelor dobânzilor având cel mai puternic impact asupra dinamicii cursului de schimb în perioada analizată.

Pe baza coeficienților estimați, ecuația modelului de regresie liniară multiplă care descrie relația dintre cursul de schimb EUR/USD și variabilele explicative analizate poate fi exprimată astfel:

$$\boldsymbol{EUR/USD_t = 1.334 - 0.000456\, GPR_t - 0.001837\, VIX_t - 0.07321\, IR_t + \varepsilon_t}$$

unde:

EUR/USD_t reprezintă cursul de schimb euro/dolar la momentul *t*, variabila dependentă a modelului econometric;

GPR_t reprezintă indicele riscului geopolitic global la momentul *t*, utilizat pentru captarea efectelor incertitudinii geopolitice asupra pieţelor valutare internaţionale;

VIX_t reprezintă indicele volatilităţii pieţelor financiare internaţionale la momentul *t*, considerat un indicator al nivelului de aversiune faţă de risc al investitorilor;

IR_t reprezintă diferenţialul ratelor dobânzilor dintre Federal Reserve şi Banca Centrală Europeană la momentul *t*, indicator relevant al divergenţelor de politică monetară dintre cele două economii majore;

ε_t reprezintă termenul de eroare al modelului, care surprinde influenţa factorilor neincluşi explicit în analiză, dar care pot afecta evoluţia cursului de schimb.

Rezultatele estimării evidenţiază faptul că evoluţia cursului de schimb EUR/USD este influenţată semnificativ de factori geopolitici, financiari şi monetari, toate variabilele explicative incluse în model având coeficienţi semnificativi statistic şi semne compatibile cu ipotezele teoretice formulate anterior.

Coeficienţii negativi asociaţi variabilelor GPR şi VIX confirmă faptul că episoadele caracterizate de creşterea riscului geopolitic global şi de amplificarea volatilităţii pieţelor financiare internaţionale determină orientarea fluxurilor de capital către active considerate sigure, în special către dolarul american, ceea ce conduce la aprecierea acestuia în raport cu moneda unică europeană şi, implicit, la reducerea valorii cursului EUR/USD.

În acelaşi timp, diferenţialul ratelor dobânzilor dintre Federal Reserve şi Banca Centrală Europeană exercită cea mai puternică influenţă marginală asupra cursului analizat, rezultatele estimării indicând faptul că majorarea diferenţialului de dobândă în favoarea economiei americane este asociată cu o apreciere semnificativă a dolarului american. Acest rezultat confirmă rolul determinant al politicii monetare relative în explicarea dinamicii cursului de schimb EUR/USD în perioada analizată.

CONCLUZII

Analiza realizată confirmă faptul că relaţia dintre geopolitică, pieţele financiare şi dinamica cursului EUR/USD este profund complexă şi caracterizată de interdependenţe sistemice. Într-un context economic globalizat, marcat de mobilitatea rapidă a capitalurilor, şocurile geopolitice nu mai pot fi considerate factori exogeni marginali, ci determinanţi esenţiali ai volatilităţii financiare şi ai comportamentului investitorilor. Evenimente precum conflictele militare, sancţiunile economice, tensiunile comerciale sau crizele energetice influenţează direct percepţia de risc şi declanşează reacţii rapide de reconfigurare a portofoliilor.

Rezultatele obţinute susţin ipoteza cercetării conform căreia intensificarea riscului geopolitic creşte volatilitatea cursului EUR/USD şi amplifică probabilitatea apariţiei unor tendinţe de convergenţă către paritate, prin mecanismul de „flight to safety”. Modelul econometric estimat pentru perioada 2011–2026 evidenţiază o relaţie statistic semnificativă între cursul de schimb şi trei factori majori: riscul geopolitic global (GPR), volatilitatea pieţelor financiare (VIX) şi diferenţialul ratelor dobânzilor dintre Federal Reserve şi Banca Centrală Europeană. Diferenţialul de dobândă se remarcă drept principalul determinant, confirmând rolul politicii monetare americane în orientarea fluxurilor internaţionale de capital.

În acelaşi timp, coeficienţii asociaţi GPR şi VIX confirmă statutul dolarului american de activ-refugiu în perioade de incertitudine accentuată. Deşi analiza prezintă anumite limite metodologice, rezultatele subliniază necesitatea integrării riscurilor geopolitice în evaluările macrofinanciare. În concluzie, evoluţia cursului EUR/USD trebuie analizată într-un cadru holistic, care combină fundamentele economice cu factorii geopolitici şi comportamentali, oferind premise solide pentru anticiparea dinamicii valutare într-un mediu internaţional dominat de incertitudini recurente.

REFERINȚE:

1. Caldara, D., & Iacoviello, M. (2018). *Measuring Geopolitical Risk*. International Finance Discussion Papers No. 1222. Washington, DC. https://www.federalreserve.gov/econres/ifdp/files/ifdp1222.pdf

2. Caldara, D., Conlisk, S., Iacoviello, M., & Penn, M. (2025). *Do geopolitical risks raise or lower inflation?* Journal of International Economics. https://doi.org/10.1016/j.jinteco.2025.103755
3. Ortiz, A., Rodrigo, T., & Saborido, P. (2025). *Geopolitics, geoeconomics and risk: A machine learning approach*. Working Paper. https://papers.ssrn.com
4. Ioan-Franc, V., & Pop, N. (2016). *Fața întunecată a globalizării versus conjunctura actuală a globalizării*. În *25 de ani de reformă economică în Republica Moldova*, Vol. 1, pp. 35–40.
5. Canales-Krilijenko, J. I., & Habermeier, K. (2004). *Structural factors affecting exchange rate volatility: A cross-section study*. IMF Working Papers. https://www.imf.org
6. Martins, I., & Lopes, H. F. (2025). *What events matter for exchange rate volatility?* The Quarterly Review of Economics and Finance, Article 102073. https://doi.org/10.1016/j.qref.2024.102073
7. Iacub, N. (2011). *Dezvoltarea teoriilor cursului de schimb și evoluția principiilor de modelare ale acestuia*. În *Creșterea economică în condițiile globalizării*, pp. 824–829.
8. Isărescu, M. (2009). *Criza financiară internațională și provocări pentru politica monetară din România*. Cluj-Napoca.
9. Popa, C. C. (2008). *Sistemul monetar financiar internațional: Structură instituțională și funcțională*. Constanța: Editura Academiei Navale „Mircea cel Bătrân".
10. International Monetary Fund (IMF). (2024). *Determinants of exchange rate movements: A review*. IMF eLibrary. https://www.imf.org
11. European Central Bank (ECB). (2026). *Statistical Data Warehouse – Exchange rates and monetary indicators*. https://sdw.ecb.europa.eu
12. Eurostat. (2026). *Macroeconomic and financial indicators database*. https://ec.europa.eu/eurostat
13. Federal Reserve Bank of St. Louis (FRED). (2026). *EUR/USD exchange rate, VIX Volatility Index, interest rates – historical series*. https://fred.stlouisfed.org
14. Macrotrends. (2026). *EUR/USD Historical Chart and VIX Volatility Index*. https://www.macrotrends.net
15. Academia Oamenilor de Știință din România. (s.f.). *Arta echilibrului: strategia monetară a BNR într-o Românie expusă riscurilor*.

Coordonator științific: IACOB Ștefan, dr. habil., conf. univ.,
Universitatea Petrol-Gaze din Ploiești, România,
Ploiești, Bulevardul București 39, www.upg-ploiesti.ro
e-mail: stefaniacob79@yahoo.com